

עידכון : מאי 2022

נוהל השקעה זה מפורסם בכפוף לכך שיועמדו לרשות משרד החקלאות ופיתוח הכפר המקורות התקציביים הדרושים, בכפוף לתקציב מדינה מאושר או אישור וועדת חריגים במשרד האוצר. למען הסר כל ספק, לא תתקבל כל טענת הסתמכות של מגיש בקשה מכוח נוהל זה אם בסופו של יום לא יועמד לרשות המשרד מלוא התקציב או חלק הימנו.

נוהל זה פורסם באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר, בכתובת: www.moag.gov.il

תוכן עניינים

1.	הרקע להשקעה במיכון ייעודי לשימור קרקע ומטרתה.....	3
2.	הגדרות.....	3
3.	תקציב.....	3
4.	ועדת השקעות.....	3
5.	רכישה מוכרת להשקעה ושיעור ההשקעה.....	4
6.	תנאי הסף לזכאות להשקעה.....	4
7.	אמות מידה לבחינת בקשות.....	6
8.	אופן הגשת בקשה להשקעה.....	6
9.	הוצאת התחייבות כספית.....	7
10.	תשלום ההשקעה.....	7
11.	מעקב ובקרה.....	7
12.	קיזוז, הקטנת השקעה או ביטולה.....	8

1. הרקע להשקעה במיכון ייעודי לשימור קרקע ומטרתה

משרד החקלאות ופיתוח הכפר רואה חשיבות רבה בשימור משאבי הקרקע והמים שהם אבן יסוד בייצור החקלאי הישראלי ובהתאם מציע מספר מסלולים של השקעה ישירה בפעולות אשר מיטיבות עם משאבים אלה. עיבוד מושכל של קרקע חקלאית, בהתאם ליעוד התואם את סוג הקרקע ומגבלות השטח, יבטיח שימור משאב חשוב זה גם לדורות הבאים. עיבוד חקלאי בר קיימא הנו בעל פוטנציאל למיתון אירועי טבע קיצוניים ואף מהווה חלק מסל הכלים הייעודי לריסון תופעת שינוי האקלים.

מטרת נוהל השקעה זה היא לסייע באמצעות תמיכה כספית למבקשים לרכוש מיכון ייעודי לשימוש חקלאי, ובכך לקדם את עקרונות שימור הקרקע והחקלאות המשמרת בשטחי עיבוד חקלאיים. מבקשים אשר עומדים בתנאי הסף המפורטים בנוהל ואשר ירכשו כלי מיכון לשימוש חקלאי העומדים באמות המידה המפורטות בנוהל זה, יזכו בתמיכה כספית בסכום שלא יעלה על הנקוב בנוהל זה.

2. הגדרות

למונחים הבאים בנוהל תהיה המשמעות הנקובה לצדם, כדלקמן:
"אגודה שיתופית חקלאית" – אגודה חקלאית שהרשם כהגדרתה בפקודת האגודות השיתופיות סיווג אותה כמושב עובדים או ככפר שיתופי, כהגדרתם של מונחים אלה בתקנה 2 לתקנות האגודות השיתופיות (סוגי אגודות), התשנ"ו–1995.

"המשרד" – משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

"המחוז" – מחוז המשרד שבתחומו הקרקע החקלאית בגינה נרכש כלי המיכון החקלאי הייעודי.

"כלי מיכון חקלאי ייעודי" – כלי מיכון לביצוע פעולות חקלאיות שגרתיות המאפשרות שמירה על עקרונות החקלאות המשמרת **לרבות** מזרעת אי פליחה, מכסחת צד או כל כלי אחר המאפשר הפחתת העיבודים, השארת חיפוי צמחי מלא ככל הניתן לאורך כל השנה, פתרונות להשארת חומר אורגני בשדה, או הפחתת ריסוסים כימיים ולמעט מכסחת סטנדרטית, מרסקת גזם, מזבלת ומרססים.

3. תקציב

היקף התקציב המשוער לצורך השקעות לפי נוהל זה הוא כ-1 מלש"ח בשנת 2022, המהווים כ-10% מסך תקציב התמיכות הכולל בשימור קרקע, בכפוף לקיומו של תקציב מתאים. אין בפרסום נוהל זה משום התחייבות של המדינה להשקעה כלשהי, או להשקעה במלוא סכום התקציב האמור. ועדת ההשקעות רשאית להגדיל או להקטין את היקף ההשקעה על פי נוהל זה בשיעור זהה לכל הזכאים, או בהתאם לכלל שוויוני וענייני אחר שתקבע.

במידה ותיוותר יתרת תקציב, היא תועבר, בהתאם להחלטת ועדת ההשקעות, לאחד או יותר מסעיפי התקציב של נהלי ההשקעה בשימור קרקע - פעולות ואמצעים, תחזוקת מערכות שימור קרקע, עיבוד משמר ותכנון כולל וסקרים - הכל על פי החלטת הוועדה ובהתאם לנימוקים שיפורטו.

4. ועדת השקעות

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
אגף שימור קרקע וניקוז

- א. הרכב ועדת ההשקעות (להלן – "הוועדה"):
1. סמנכ"ל בכיר לניהול משאבי סביבה באגף לשימור קרקע וניקוז או נציגו, אשר ישמש כיו"ר.
 2. חשב המשרד או נציגו.
 3. היועץ המשפטי של המשרד או נציגו.
- ב. אל דיוני הוועדה יוזמנו גם סגן מנהל האגף, מנהל תחום שימור קרקע ותכנון פיזי ונציג המחוז שבתחומו הוגשה הבקשה. יובהר, למען הסר ספק, כי שום פעולה של הוועדה לא תפגע מחמת זה שבשעת החלטה לא זומן או לא נכח מי מהמוזמנים.
- ג. הוועדה תדון בכל הבקשות אשר נדונו ודורגו בוועדת השיפוט כהגדרתה להלן, ועמדו בתנאי נוהל זה.
- ד. הוועדה תקבע לגבי כל מבקש האם הוא זכאי להשקעה לפי נוהל זה ואת סך ההשקעה לה הוא זכאי, לאחר עיון בהחלטת ועדת השיפוט המקצועית כהגדרתה להלן.
- ה. החלטות הוועדה יינתנו בכתב, ישקפו את עיקרי הדיונים, ינומקו ויחתמו על ידי כל חברי הוועדה.

ועדת שיפוט מקצועית

- א. הרכב ועדת השיפוט:
1. מנהל תחום שימור קרקע ותכנון פיזי - יו"ר.
 2. מתכנן שימור קרקע במחוז הרלוונטי.
 3. מרכז בכיר חקלאות משמרת.
 4. מנהל תחום מיכון חקלאי.
 5. מהנדס מיכון חקלאי, הנדסה חקלאית, מנהל המחקר החקלאי.
- אל דיוני הוועדה יוזמנו גם מדריכי הגידול בענפים הרלוונטיים.** יובהר, למען הסר ספק, כי שום פעולה של הוועדה לא תפגע מחמת זה שבשעת החלטה לא זומן או לא נכח מי מהמוזמנים.
- ב. ועדת השיפוט תדון בתוכניות הכוללות את המסמכים הנדרשים ע"פ הנוהל, ואשר יוגשו במערכת ההשקעות המרכזית של המשרד במועד.
- ג. נוכחות מגיש הבקשה בוועדה תהיה כפופה לשיקול דעת ועדת השיפוט המקצועית.
- ד. ועדת השיפוט תדרג את התוכניות לפי אמות המידה כמפורט בסעיף 7 לנוהל זה להלן ותעביר המלצתה לוועדה.
- ה. החלטות ועדת השיפוט יינתנו בכתב, ישקפו את עיקרי הדיונים, ינומקו ויחתמו על ידי יו"ר הוועדה.

5. רכישה מוכרת להשקעה ושיעור ההשקעה

- 5.1 בקשה להשקעה על פי נוהל זה תאושר בכפוף לאישור כלי המיכון על ידי ועדת התמיכות וכן לאישור מתכנן המחוז.
- 5.2 שיעור ההשקעה מטעם המשרד לא יעלה על 40% מהעלות הכוללת (כולל מע"מ) של כלי המיכון החקלאי המאושר.
- 5.3 תוקף כתב התחייבות להשקעה שיינתן על פי נוהל זה לרכישת כלי מיכון לא יעלה על שנתיים.

6. תנאי הסף לזכאות להשקעה

המגיש בקשה לפי נוהל זה יידרש לעמוד בכל אחד מתנאי הסף הבאים, במצטבר:

6.1 המבקש צירף כל אחד מהמסמכים הבאים :

א. מפה ובה מסומנות חלקות העיבוד החקלאיות עבורן נרכש כלי המיכון החקלאי הייעודי לרבות תוכנית העיבוד להיקף השימוש בכלי המיכון בחמש השנים שממועד הגשת הבקשה ואילך.
ב. מפרט כלי המיכון הייעודי החקלאי. בבקשה למזרעת אי פליחה, סיווג המזרעה כמזרעת אי-פליחה חייב להופיע בהגדרות היצרן.

ג. המלצת אחד הגורמים הבאים לפחות: מדריך מיכון, מדריך גידול, מדריך שירות שדה בשירות ההדרכה והמקצוע של משרד החקלאות ופיתוח הכפר, מרכז שימור קרקע באגף לשימור קרקע וניקוז של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

ד. אישור ניהול ספרים כדין ואם היה המבקש תאגיד – תעודת התאגדות, פרוטוקול מורשי חתימה, נסח חברה/שותפות/אגודה, אישור ניהול חשבון, אישור ניכוי מס במקור.

6.2 מבקש ההשקעה הוכיח את זכויותיו בקרקע החקלאית שעבורה מתבקשת ההשקעה בכלי המיכון החקלאי הייעודי נשוא הבקשה, באחת הדרכים הבאות לפי העניין :

א. **המבקש הוא בעלים או מחזיק של קרקע חקלאית פרטית** – באמצעות הצגת נוסח רישום מפנקסי המקרקעין (נסח טאבו), אשר מועד הנפקתו אינו עולה על 6 החודשים שקדמו להגשת הבקשה ובלבד שאם בקרקע החקלאית בעלי זכויות נוספים, ימציא המבקש **בנוסף** הודעה חתומה בכתב על ידי כל אחד מהבעלים הנוספים להגשת הבקשה וקבלת ההשקעה על פי נוהל זה על ידי המבקש.

הסכם התקשרות או כל מסמך המוכחים את שרשרת העברת הזכויות הנטענת (צו ירושה, צו קיום צוואה, הסכם מכר, מתנה, ייפוי כח בלתי חוזר ועוד) לרבות תשלום המסים כנדרש על פי כל דין.

ב. **המבקש הוא מחזיק או זכאי להחזיק קרקע חקלאית ממקרקעי ישראל** – באמצעות הצגת חוזה חכירה או הסכם רשות תקף בין המבקש ורשות מקרקעי ישראל, ובלבד שאם הזכות הוקנתה, הועברה או שועבדה למבקש מאת המחזיק כאמור, יוגש גם היתר תקף בכתב לשימוש חורג בקרקע מאת הגורם המוסמך על פי חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז-1967.

ג. **המבקש הוא חבר אגודה חקלאית** – באמצעות הצגת אישור חתום על ידי מזכיר האגודה בציון מספר המשק.

ד. **המבקש הוא מחזיק בקרקע חקלאית מכח העברה, הקנייה או שעבוד של הזכות בקרקע או בחלק ממנה** – באמצעות הצגת המסמכים הבאים :

א. הסכם התקשרות תקף בין המבקש והמחזיק בקרקע החקלאית ;

ב. היתר תקף בכתב לשימוש חורג בקרקע מאת הגורם המוסמך על פי חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), התשכ"ז-1967 ;

ה. **המבקש הוא בעלים או מחזיק כדין של קרקע חקלאית המצויה באזור יהודה ושומרון ובקעת הירדן** – באמצעות הצגת אישור המנהל האזרחי, בצירוף תצלום אוויר של הקרקע החקלאית נשוא הבקשה.

6.3 ציון הסף הכולל שקיבלה הבקשה לא פחת מ- 70 נקודות, בהתאם לקריטריונים המפורטים בטבלה שבסעיף 7 שלהלן.

6.4 מבקש התמיכה לא קיבל כל תמיכה ממשלתית עבור כלי המיכון לגביו הוגשה הבקשה.

יובהר, כי בקשה שאינה עומדת באחד מתנאי הסף לעיל, תדחה על הסף ולא תידון לגופה.

7. אמות מידה לבחינת בקשות

א. ועדת השיפוט תדרג את הבקשות להשקעה לפי הפרמטרים והמשקלים הבאים:

מס' הקריטריון	1	2	3	4
תיאור הקריטריון	הכלי מאפשר הפחתת עיבודים או השארת עם חיפוי צמחי	ממשק הגידול שיטות ואמצעי השימור	הכלי מיועד לגידולי פלחה/בעל לעומת שלחין	כלי חקלאי פורץ דרך
ציון דירוג	עד 40 נקודות	עד 25 נקודות	עד 20 נקודות	עד 15 נקודות
				100 נקודות

הנחיות לניקוז

(1) הכלי מאפשר הפחתת עיבודים/אי עיבוד בגידולי שדה (להלן גם: גדי"ש).

הכלי מאפשר השארת חיפוי צמחי

- כלי מיכון המאפשר השארת חיפוי צמחי מעל 80% כיסוי יקבל 40 נק'.
- כלי מיכון המאפשר השארת חיפוי צמחי עד 50% כיסוי יקבל 20 נק'.

(2) ממשק הגידול שיטות ואמצעי השימור

בענפי הגדי"ש נדרשת הצגת תוכנית לרכישת כלי מיכון חקלאי ייחודי לעיבוד משמר העומד בהנחיות המפורטות **בנספח 8 לקובץ הנספחים** שעניינו נוהל ההשקעה בעיבוד משמר וחקלאות משמרת. בענפי המטעים יינתן ניקוד מקסימאלי לכלי מיכון חקלאיים ייעודיים השומרים על חיפוי צמחי מלא (חי או מת) כל השנה.

(3) כלי המיכון החקלאי מיועד לגידולי פלחה, בעל, שלחין או מטעים

מזרעות גדי"ש וכלי ניהול עשבייה בשורות הנטיעה במטעים – יקבלו ניקוד של 20 נקודות. כל שאר הכלים – יקבלו ניקוד של 15 נקודות.

(4) כלי המיכון החקלאי המוצע פורץ דרך

מירב הנקודות יינתנו לכלי מיכון חקלאי היכול להוות לדעת הוועדה המקצועית פריצת דרך בניהול ממשק העיבוד המשמר בישראל.

8. אופן הגשת בקשה להשקעה

- 8.1 בקשה להשקעה תוגש באמצעות מערכת ההשקעות המרכזית של המשרד, **החל מיום ראשון ה-19.06.22**, בקישור <https://tmi.moag.gov.il>.
- 8.2 פניות בנושאים מקצועיים הנוגעים לנוהל זה, יופנו לתא שימור קרקע במחוז הרלוונטי (פרטי ההתקשרות עם המתכננים לפי חלוקה למחוזות מפורטים בטבלה להלן).
- 8.3 פניות בנושאים הנוגעים לאופן השימוש במערכת ההשקעות המרכזית, יופנו למוקד השירות והתמיכה של המשרד, בטל' 6016*.
- 8.4 הבקשה תוגש לא יאחר מיום ה-21.7.2022 (כולל)

המחוז	תא שמור קרקע וניקוז	כתובת	מס' טלפון	דואר אלקטרוני
צפון	ניקולאי נזימוב	משרד החקלאות, עכו	050-6241189	nicolain@moag.gov.il
	רם שדמון	מ"א גליל עליון - קרית שמונה	050-6241817	ramsh@moag.gov.il
	אריאל מריאש		054-4946668	arielm@moag.gov.il
עמקים	אלה כהן-שוורץ	ת"ד 203 ד"נ גלבע 18120	052-4409945	ellach@moag.gov.il
	דני לסקה		050-6241810	dannyl@moag.gov.il
	גלעד שלו		050-7388758	gilads@moag.gov.il
מרכז	אלכס פיינגריש	רח' שמעוני 35 חדרה	050-6241207	alexfn@moag.gov.il
	מור שחר		050-6241907	mors@moag.gov.il
השפלה וההר	אבי שוורץ	דרך המכבים, הקריה החקלאית, ראשון לציון	050-6241216	avis@moag.gov.il
	אורן בן סידון		052-6215350	orenb@moag.gov.il
נגב	אלון אורון	מרכז חקלאי גילת, 85282	052-5516029	alonor@moag.gov.il
	אבי קווין		050-7849854	aviq@moag.gov.il
	שחר רוזנבלט		054-9779770	Shacharr@moag.gov.il

9. הוצאת התחייבות כספית

- 9.1 לאחר ובכפוף לאישור ההשקעה בוועדת ההשקעות, תצא התחייבות כספית, בגובה סכום ההשקעה שאושרה בוועדת ההשקעות, בחתימות מורשי החתימה של המשרד בהתאם לחוק נכסי המדינה, התשי"א – 1951.
- 9.2 תוקף ההתחייבות יצוין על גביה וככלל לא יעלה על שנתיים. יובהר ויודגש כי ככלל, המשרד לא יאריך את ההתחייבויות מעבר למועד שצוין בהן. על מקבל ההשקעה להשלים את ביצוע הפעילויות הנדרשות, לרבות הגשת כל המסמכים הנדרשים, עד למועד שיקבע בהחלטת הוועדה.
- 9.3 שיעור ההשקעה מטעם המשרד יקבע בוועדת התמיכות בלבד ולא יעלה על 40% מעלות כלי המיכון המאושר, ללא מע"מ.

10. תשלום ההשקעה

השקעה שאושרה על ידי ועדת התמיכות תשולם, בכפוף להגשת בקשת תשלום כמפורט **בנספח 6 ובנספח 4 לקובץ הנספחים**, ישירות לחשבון הבנק של המבקש, בתוך 60 ימי עסקים ממועד הגשת חשבונית הכוללת מע"מ כדין ובכפוף לאישור עובד המחוז כי הכלי המאושר נרכש על ידי המבקש. הכל בכפוף להוראות התכ"ם והנחיות החשב הכללי.

11. מעקב ובקרה

11.1 המשרד או מי מטעמו יהיה רשאי לערוך מעקב ובקרה, בכל עת, גם לאחר תשלום כספי ההשקעה, בדבר אמיתות הנתונים שנמסרו, מילוי התנאים למתן ההשקעה ועל השימוש בהשקעה שנתן.

11.2 לשם ביצוע האמור, רשאי המשרד או מי מטעמו, בין היתר, לדרוש מהנתמך להגיש לו דיווחים כספיים ואחרים בקשר לשימוש בהשקעה ורשאי הוא לשלוח גורם מטעמו לבקר במשרדיו ובמתקניו ולעיין בספרי החשבונות שלו.

12. קיזוז, הקטנת השקעה או ביטולה

- 12.1 המשרד רשאי להקטין או לבטל את ההשקעה, אם לא קיים הנתמך את כל דרישות המשרד בקשר לביצוע המעקב והבקרה כאמור, אם לא קיים הנתמך את כל התנאים או ההתחייבויות בקשר למתן ההשקעה, אם התברר כי הנתמך זכאי לקבל כספים או נכסים נוספים בגין הפעילות הנתמכת, אם ההשקעה ניתנה על בסיס נתונים כוזבים, אם הופחת תקציב ההשקעה עקב מדיניות כלכלית או אם יש למשרד חשש סביר כי הנתמך פועל שלא על פי דין בנוגע להשקעה.
- 12.2 החליט המשרד על הקטנת ההשקעה או על ביטולה מאחד הטעמים לעיל, יידרש המבקש להשיב למשרד לאלתר את מלוא כספי ההשקעה ששולמו לו, אם שולמו, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חשב כללי בהתאם להוראות התכ"ס.
- 12.3 המשרד יהיה רשאי לקזז חוב של הנתמך למשרד מסכום ההשקעה לו הוא זכאי לפי נוהל זה.
- 12.4 שולמה ההשקעה על בסיס דיווח כוזב, שמורה למשרד הזכות למנוע מהמבקש לקבל השקעה כלשהי מהמשרד בכל נושא שלגביו יפרסם המשרד נוהל השקעה במהלך השנתיים העוקבות.